

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring av forslag til endringer i forskrift om betaling frå pasientar for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetenesta

Høringens saksnummer: 18/4007

Høring: Høring av forslag til endringer i forskrift om betaling frå pasientar for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetenesta

Levert: 30.11.2018 09:46

Svar type: Med merknader

Avsender: Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

Kontaktperson: Jan Gunnar Skoftedalen

Kontakt e-post: jan.gunnar.skoftedalen@rusfeltet.no

Forskrift om betaling frå pasientar for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetenesta

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon har vært opptatt av denne problemstillingen siden 2017. Mange av våre medlemmer har meldt inn dette som reelle problemstillinger. Flere får melding om at egenandeler for denne gruppen har bidratt til frafall og fravær fra behandling.

Vi er derfor glad for at regjeringen fremmer dette forslaget om å forskriftsfeste at egenandel ikke skal avkreves for ungdom og unge voksne.

Fagrådet støtter regjeringens forslag i høringsnotatet om at aldersgrensen etter § 5 bokstav f utvides for pasienter som mottar helsehjelp fra BUP og PUT. «Pasienter som får helsehjelp på BUP blir ikke avkrevd egenandel før etter fylte 23 år, og pasienter på PUT blir ikke avkrevd egenandel før etter fylte 30 år».

Men forslaget går IKKE langt nok og en grunnleggende verdi som lik rett til helsetjenester utfordres kraftig. Det skriver regjeringen selv i høringsnotatet. «vil medføre at egenandelsskjermingen ikke vil foretas på objektive kriterier, **men vil være avhengig av organisering av tjenestetilbudet.**

Kan vi i 2018 lage ordninger hvor det er navnet på tjenestestedet som avgjør om du skal betale egenandel for den helsetjenesten du mottar? Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon mener det ikke kan gjennomføres. Mange

psykiatriske klinikker har endret organisering for å kunne gi bedre sammenhengende hjelp til unge ruspasienter. Dette vil pasientene ved disse klinikkene "straffes" for ved at egenandel vil bli avkrevd.

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon foreslår nytt punkt:

Pasienter under 30 år som mottar poliklinisk behandling for rusrelaterte problemer skal ikke avkreves for egenandel.

Flere steder i Norge er helseforetakene organisert slik at ungdom og unge voksne med rusproblemer eller med en kombinasjon av rus og psykiske problemer, får hjelp via DPS eller avdelinger underlagt rusmedisin/rusbehandling. Et eksempel er Finnmarkssykehuset hvor kun Finnmark Midt har PUT, mens resten er organisert i DPS. Ledere i Finnmarkssykehuset sier til Fagrådet at forslaget ikke er rettferdig. Ungdom har ikke økonomi til å prioritere behandling selv om de har store hjelpebehov. Forslaget vil føre til at unge forskjellsbehandles avhengig av hvor de kommer fra i landet. Egenandeler skal ikke være et hinder for at unge skal kunne få hjelp med psykiske helseproblemer.

La ungdom som sliter med psykiske plager eller rusproblemer, få gratis behandling i spesialisthelsetjenesten uavhengig av hvor de bor og uavhengig av hvordan helseforetaket har organisert sine tjenester. Egenandeler gjør det langt vanskeligere for unge å søke hjelp for rusproblemer og psykiske lidelser.

Forebygging og tidlig hjelp er en grunntanke i norsk rusbehandling

Å beholde egenandel for ungdom, uansett organisering, er å torpedere tankegangen om forebygging og tidlig hjelp. Egenandel blir et hinder for å oppsøke behandling. Høyere terskel inn i behandling gir økte menneskelige plager, med de alvorlige sosiale og samfunnsmessige omkostninger det fører til.

Det er et alvorlig feilgrep om vi lar organisering være viktigere enn behov og forebygging.

Fagrådet har mottatt henvendelser siden sluttav 2017 fra pasienter, erfaringskonsulenter, fagforeninger, ansatte og ledere i virksomheter som er bekymret for at unge ikke søker hjelp på grunn av egenandelene. Vi er derfor svært takknemlig for at regjeringen tar tak i dette. Flere utvalg og eksperter, deriblant Nordheimutvalget, har pekt på at fritak av egenandel vil gi stor helsegevinst med liten ressursbruk.

Ettersom fritaket gjelder kun for BUP og PUT er fortsatt mange i rusfeltet bekymret. Vi trenger en ordning som inkluderer alle unge – uavhengig om de søker hjelp i PUT, BUP eller DPS eller andre organisasjonsformer.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.